

Sygn. akt II Cz 517/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący : SSO Janusz Kasnowski

Sędziowie: SO Irena Dobosiewicz

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o kosztach procesu zawarte w punkcie 2 (drugim) wyroku z dnia 19 lutego 2014 r., sygnatura akt I C 1331/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 517/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy - w sprawie z powództwa S. S. przeciwko (...) Sp. z o.o. w B. o zapłatę - oddalił powództwo (pkt 1) i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2) (sygn. I C 1331/13).

W uzasadnieniu punktu 2 orzeczenia Sąd wskazał, że sytuacja zdrowotna i majątkowa oraz bardzo silne subiektywne przekonanie powoda o słuszności swoich żądań przemawiało za zastosowaniem wyjątku od reguły przewidującej obciążenie strony przegrywającej sprawę kosztami procesu, określonej w art. 102 k.p.c. i zasądzenie od powoda kwoty odpowiadającej jedynie uiszczonej przez pozwanego opłacie skarbowej (17 zł) oraz wynagrodzeniu pełnomocnika, jak w drugiej stawce minimalnej (180 zł). Zgodnie zaś z wartością przedmiotu sporu pełne wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego powinno wynieść nie mniej niż 2.400 zł.

Zażalenie na postanowienie o kosztach procesu złożył pozwany i domagał się jego zmiany poprzez zasądzenie na jego rzecz kwoty 2.417 zł oraz przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił błędne przyjęcie, że wyłącznie zła sytuacja ekonomiczna powoda przemawia za zastosowaniem art. 102 k.p.c. Podniósł ponadto, że powód nie dostarczył żadnych dowodów na poparcie swojego żądania, a jego zachowanie w trakcie postępowania ograniczało się do kierowania poważnych oskarżeń pod adresem przeciwnika procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Sąd Rejonowy trafnie uznał, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uzasadnionym było odstąpienie od obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu w znacznej części, ponieważ przemawiały za tym zasady słuszności (art. 102 k.p.c.).

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Do kręgu okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 102 k.p.c. należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu. Do pierwszych zaliczane są między innymi: podstawa oddalenia żądania, przedawnienie, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą. Zalicza się do nich także niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilści sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Drugą grupę okoliczności wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r. II CZ 95/12). Do zastosowania art. 102 k.p.c. nie jest wystarczające powołanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeżeli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 8 stycznia 2013 r. I ACa 697/12, podobnie postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 października 2012 r. III APA 21/12).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu na podstawie art. 102 k.p.c. ma charakter dyskrejonalny, zaś kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji, gdy jego zastosowanie nie zostało w ogóle uzasadnione przez Sąd lub nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie, bądź gdy ocena okoliczności istotnych dla jego zastosowania przeprowadzona przez Sąd niższej instancji jest dowolna.

Zdaniem Sądu Okręgowego żadnego z wyżej wymienionych zarzutów nie można przypisać rozstrzygnięciu Sądu pierwszej instancji. Z ustaleń zawartych w uzasadnieniu postanowienia wynika, że sytuacja zdrowotna i materialna powoda jest bardzo trudna oraz że powód był bardzo silnie przekonany o słuszności swoich żądań. Już z tych zasadniczych przyczyn Sąd Rejonowy mógł zastosować przepis art. 102 k.p.c.. W tej sytuacji, mając również na uwadze znaczną dysproporcję w stanie majątkowym stron, obciążanie powoda kosztami procesu w wysokości 2.417 zł byłoby niewłaściwe z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Tym samym Sąd Rejonowy słusznie uznał, że zachodziły uzasadnione podstawy do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w sprawie z odstąpieniem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu przewidzianej w art. 98 § 1 k.p.c., na korzyść zasady słuszności przewidzianej w art. 102 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pozwanego, jako nieuzasadnione na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.